

2020-2024

ACTIEPLAN GELIJKE KANSEN

LGBTQI+ / Vrouwen-Mannen / Handicap

Word wie je bent

**NO HOMOPHOBIA
NO VIOLENCE
NO RACISM
NO SEXISM
YES KINDNESS
YES PEACE
YES EQUALITY
YES LOVE**

HET PLATFORM VOOR GELIJKE KANSEN

Het Platform voor Gelijke Kansen (PGK), dat op 9 oktober 2019 in Jette van start ging, bracht mensen - burgers, specialisten, politici - en verenigingen samen rond drie thema's: de LGBT-**QI+**-gemeenschap, de gelijkheid van vrouwen en mannen, en handicap. Het doel was om de balans op te maken van de huidige situatie en om acties te identificeren zodat iedereen zich kan ontwikkelen in Jette, ongeacht zijn of haar persoonlijke situatie.

Jette zet zich in voor gelijke kansen. Via de diversiteitsplannen binnen de administratie (de eerste in het Brussels Gewest die een dergelijk plan heeft aangenomen), de All Genders Welcome-campagnes, het Sociaal Actieplan, het Waardenhandvest, de sensibilisering in de scholen, de bibliotheken die openstaan voor inclusie, de informatiebrochures, de infrastructures (gebouwen, openbare ruimte), alsook de steun en partnerschappen met de verenigingssector. Er is echter nog een lange

weg te gaan: er zijn nog steeds discriminaties, vooroordelen, stereotypen die mensen opsluiten, soms afwijzing, of een omgeving die niet helemaal veilig en toegankelijk is voor iedereen. Het PGK richtte zich op drie thema's, in drie fasen: de bevindingen, de evaluatie van reeds uitgevoerde of lopende maatregelen en de concrete acties. Jette wil een voorbeeldgemeente zijn.

We erkennen de waarde van een samenleving door de manier waarop ze omgaat met verschillen en de zwakste groepen. In Jette willen we dat iedereen met hetzelfde respect en dezelfde waardigheid wordt verwelkomd, ongeacht leeftijd, geslacht, seksuele en emotionele geaardheid, afkomst, religie, handicap.

Wij willen iedereen bedanken die lang heeft bijgedragen aan de opbouw van een harmonieuze gemeente en die ook de uitdaging is aangegaan om dit actieplan op te stellen dat in de komende jaren moet worden uitgevoerd.

Leden van het Platform voor gelijke kansen

Schepen voor gelijke kansen, Claire Vandevivere

De Burgemeester, Hervé Doyen

De Gemeentesecretaris, Benjamin Goeders

NO HOMO
NO VIO
NO RAC
NO SEX
YES KIND
YES PE
YES EQU
YES LO

LGBTQI+

EVALUATIE

De gemeente heeft verschillende bewustmakingsactiviteiten uitgevoerd binnen de administratie (All Genders Welcome-campagnes, opleiding van het personeel, enz.), en met betrekking tot de Jettenaars: artikelen in Jette Info, het hijsen van de Regenboogvlag, culturele evenementen (documentaires, theater, bioscoop), all-gender-boeken voor het grote publiek in de bibliotheek,

activiteiten in de scholen, enz. Toch blijft tolerantie en acceptatie van verschillen een alledaagse uitdaging in onze samenleving. Ook in Jette. Talrijke verenigingen (meer dan 100 in België!) werken dagelijks ten dienste van een gemeenschap die soms gepest wordt of zich liever verbergt. We willen hand in hand werken.

DOELSTELLING

We willen dat alle LGBTQI+ mensen in Jette, ongeacht hun leeftijd, zich erkend en gewaardeerd voelen voor wie ze zijn, zonder taboes, en overall. Met onze acties willen we luid en duidelijk bevestigen dat Jette een LGBTQI+-friendly gemeente is.

ER ZULLEN DRIE ASSEN ONTWIKKELD WORDEN:

AS 1: SENSIBILISERING

1. Binnen de administratie doorgaan met mensen op te leiden rond het precieze begrip van de LGBTQI+-realiteit en met All Genders/ Inclusie bewustwordingscampagnes.
2. Bewustmaking van de LGBTQI+-realiteit binnen de scholen in Jette (directie, onderwijzend personeel, ouders en kinderen) door middel van activiteiten die aangepast zijn aan kleuterscholen, basisscholen en middelbare scholen. En in een algemeen kader met inbegrip van de gelijkheid van meisjes en jongens.
3. Het updaten en ontwikkelen, in onze FR en NL bibliotheken, van LGBTQI+-literatuur (kinderboeken over inclusief ouderschap, romans, enz.).
4. Een campagne bij de handelaars en de horeca organiseren, door LGBTQI+-friendly stickers voor te stellen.
5. Ervoor zorgen dat bij het programmeren van sociaal-culturele activiteiten (cinema, toneelstukken, festiviteiten, enz.) specifieke aandacht wordt besteed aan het thema.

AS 2: INFORMATIE

6. In de sectie Gelijke Kansen van de officiële website van de gemeente onze LGBTQI+-acties opnemen, evenals die van de verenigingen in Jette die als contactpunt fungeren (centrum voor gezinsplanning) en daarbuiten.
7. Binnen onze bibliotheken het aanbod van informatieve boeken en tijdschriften over de LGBTQI+-gemeenschap ontwikkelen.

AS 3: ERKENNING, INCLUSIE EN ONTHAAL DOOR MIDDEL VAN ZICHTBAARHEID

8. De regenboogvlag hijsen gedurende minstens twee weken per jaar op meer dan 10 openbare (inclusief scholen) en particuliere gebouwen en/of plaatsen en regenboogvlaggen beschikbaar stellen voor de Jettenaars.
9. Het vastlijmen van meer dan tien microgeperforeerde regenbogen op gemeentelijke en privéramen.
10. Minstens 20 winkels vinden om een LGBTQI+-friendly sticker te plaatsen.
11. Minstens 4 regenboogkleurige zebrapaden creëren.
12. Inclusieve pictogrammen in openbare toiletten plaatsen.
13. Zorgen voor inclusieve beelden en inhoud in de openbare media in Jette.

BEKNOPTE WOORDENLIJST

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen biologisch geslacht, seksuele geaardheid/aantrekking en genderidentiteit (wat verwijst naar kenmerken met betrekking tot mannelijkheid en vrouwelijkheid die niet biologisch maar sociaal geconstrueerd zijn).

Lesbienne : een vrouw die zich aangetrokken voelt tot vrouwen

Gay : een man die zich aangetrokken voelt tot mannen

Biseksueel : een persoon die zich aangetrokken voelt tot mannen en tot vrouwen

Trans : een persoon die zichzelf definieert aan de hand van een ander geslacht dan het bij de geboorte toegewezen geslacht

Queer : persoon die een label weigert, die verder gaat dan de heteroseksuele norm, en cisgender (= omgekeerde van trans)

Intersekse : een persoon die verschillende biologische kenmerken van het vrouwelijk en mannelijk geslacht bezit

+ : asexueel, agender, non-binary, panseksueel

GELIJKHEID

VROUWEN-MANNEN

EVALUATIE

Gelijkheid tussen V-M is een thema dat al heel lang deel uitmaakt van het gemeentelijk leven. Uit de diversiteitsplannen van de administratie blijkt dat vrouwen al enkele jaren in de meerderheid zijn (57%) en bijna gelijk vertegenwoordigd zijn in managementposities. Er zijn tal van acties ondernomen ten aanzien van de bevolking, in alle richtingen: oprichting van een gespecialiseerde cel binnen de gemeentelijke dienst voor slachtofferhulp (SBAM), opleiding voor kinderverzorg(st)ers, activiteiten in scholen, pedagogische hulpmiddelen voor leerkrachten, aankoop van niet-stereotype boeken in onze bibliotheken, deelname aan de campagnes Zero sexism en Witte linten, flyer over geweld binnen het gezin, stripverhalen over geweld tegen vrouwen, veelzijdige sportinfrastructuren, steun aan verenigingen ten gunste van de vrouwen.

De gemeente heeft ook het Europees Handvest voor de gelijkheid van vrouwen en mannen in het lokale leven ondertekend en heeft zich, gedurende

deze legislatuur, verbonden tot het volgen van de gendermainstreaming.

Desondanks is onze gemeente niet ontsnapt aan de Belgische en internationale waarnemingen. Wilskracht en woorden zijn goed, maar concrete resultaten op het terrein zijn beter. Wat stellen we nu vast? Verschillen in huishoudelijke taken, afzondering van moeders in de gezinscel, hardnekkige stereotypen in de onderwijs- en beroepswereld, huiselijk geweld, bestaansonzekerheid voor vrouwen die een alleenstaande ouder zijn alsook 90% mannelijke namen voor wegen en openbare plaatsen!

Uit de workshops van het platform komt naar voren dat de kern van het probleem voortkomt uit onderwijs en mentale voorstellingen (on)bewust doorgegeven aan onze kinderen, gedurende hun hele jeugd, of het nu binnen de gezinscel, de school of de maatschappij in het algemeen is. Dit is een centraal punt. Het, noodzakelijke, curatieve aspect blijft slechts een pleister op het houten been.

DOELSTELLING

Bij Jette willen we dat de gelijkheid tussen vrouwen en mannen een politieke en burgerlijke realiteit is die in alle aspecten van het leven wordt weerspiegeld: familie, verenigingen, openbare, professionele en recreatieve leven.

ZES ASSEN WORDEN ONTWIKKELD:

AS 1: SENSIBILISERING

14. Bewustmaking binnen de Jetse scholen (directie, onderwijzend personeel, ouders en kinderen) van de gelijkheid van meisjes en jongens, op een manier die past bij de kleuter-, basis- en middelbare school. En in een algemeen kader met LGBTQI+: kleurboek, promotie van een pedagogische gids, tentoonstellingen, animaties, enz.
15. Om de kinderen te sensibiliseren in heel Jette, met behulp van een niet-stereotype kleurboek, in restaurants, klinieken, culturele centra, speelotheken, gezinsplanningen, OCMW's en elke Jetse vereniging die opstaat voor kinderen.
16. Ervoor zorgen dat er bij het programmeren van sociaal-culturele activiteiten (cinema, toneelstukken, festiviteiten, enz.) specifieke aandacht wordt besteed aan het thema.
17. Deelnemen aan (inter)nationale vrouwencampagnes.

AS 2: INFORMATIE

18. De brochure actualiseren over huiselijk geweld om misbruikte vrouwen en hun naasten (buren, vrienden) in staat te stellen passende hulp te vinden.
19. In het tabblad Gelijke kansen van de officiële website van de gemeente de acties en verenigingen opnemen die de contactpunten van Jette zijn voor de verdediging, de ontwikkeling en de gelijkheid van vrouwen en mannen.

AS 3: OPENBARE RUIMTE

20. Het ontwerpen van nieuwe openbare voorzieningen met de behoeften van vrouwen in het achterhoofd: verkennende wandelingen, verlichting, speeltuinen, veiligheid.

AS 4: ZICHTBAARHEID

21. Geleidelijk aan inclusief schrijven introduceren, te beginnen met officiële functies en artikeltitels in alle officiële media van de gemeente.
22. De komende publieke namen vervrouwelijken (gebouwen, straten, pleinen, enz.).

AS 5: DE TRANSVERSALITEIT

23. Genderbudgeting en gendermainstreaming toepassen binnen het gemeentebestuur, in fases, zodat over vier jaar alle gemeentelijke beleidsmaatregelen en investeringen rekening houden met de gelijkheid van vrouwen en mannen.

AS 6: DE VERDEDIGING VAN DE RECHTEN VAN DE GELIJKHEID VAN VROUWEN EN MANNEN

24. Bevordering van een lokaal systeem waarbij apotheken, de medische sector basisorganisaties als meldpunt fungeren om slachtoffers van huiselijk en intrafamiliaal geweld te helpen.
25. Het ondersteunen van Jetse vrouwenorganisaties die opkomen voor hun rechten, emancipatie en ontplooiing.
26. Bevordering van de ontwikkeling van acties met betrekking tot mannelijkheid en mannelijk ouderschap.

BEKNOPTE WOORDENLIJST

Gendermainstreaming: «de (re)organisatie, verbetering en evaluatie van besluitvormingsprocessen met het oog op de integratie van het gendergelijkheidsperspectief op alle gebieden en op alle niveaus door de actoren die betrokken zijn bij de uitvoering van het beleid» (bron: Raad van Europa)

Genderbudgeting: «een toepassing van gendermainstreaming in het begrotingsproces. Dit omvat een evaluatie van de bestaande begrotingen met een genderperspectief op alle niveaus van het begrotingsproces, alsmede een herstructurering van de inkomsten en uitgaven met het oog op de bevordering van de gelijkheid van vrouwen en mannen. «(bron: Raad van Europa)

HANDICAP

EVALUATIE

Een raad die is omgevormd tot een voor iedereen toegankelijk gehandicaptenplatform bestond al lang voor de oprichting van het GK-platform. Er werden talrijke acties uitgevoerd, zozeer zelfs dat Jette als enige Brusselse gemeente het driesterrenlabel Handicity heeft gekregen voor de uitvoering van het Handvest voor de Integratie van Personen met een Handicap. Het gaat om alle domeinen van het gemeentelijk leven: jonge kind, scholen, naschoolse opvang, sport, tewerkstelling, parking, transport, toegankelijkheid van diensten, activiteiten, gebouwen en openbare ruimten, sensibilisering binnen de administratie, de scholen en de bevolking.

Er is echter nog een lange weg te gaan. Het is niet de rolstoel die de handicap veroorzaakt, maar de trede die de stoel verhindert verder te gaan. En we hebben nog veel tredes die moeten weggehaald worden opdat iedereen, ongeacht zijn of haar handicap, zich volledig en zonder belemmeringen kan ontplooien. On-

danks onze inspanningen zijn sommige openbare gebouwen nog steeds niet toegankelijk op de verdiepingen of aan de ingang, sommige leerlingen vinden moeilijk hun plaats in scholen of tijdens buitenschoolse activiteiten, parkeerplaatsen voor gehandicapten worden niet altijd gerespecteerd, we bereiken niet het minimale percentage gehandicapten in de administratie, enz.

Bij een handicap gaat het niet alleen om de toegankelijkheid. Mensen in een rolstoel vertegenwoordigen 2% van de mensen met een handicap. De eerste oorzaak van een handicap in België is een beroerte! Tachtig procent van de mensen met een handicap werd op volwassen leeftijd gehandicapt. We kunnen allemaal op een dag gehandicapt worden: invaliderende ziekten, mentale, motorische (een gebroken been!), intellectuele en zintuiglijke beperkingen. Het raakt ons allemaal en op alle gebieden!

DOELSTELLING

Wij willen dat mensen met een handicap in Jette kunnen leven in een aangepaste, gastvrije omgeving, met volledige toegang tot openbare diensten, infrastructures, activiteiten en voorzieningen.

ZES ASSEN WORDEN ONTWIKKELD

AS 1: JONGE KIND EN SCHOLEN

27. Kinderverzorg(st)ers opleiden in de zorg voor kinderen met bijzondere behoeften, met name om hen in staat te stellen eventuele handicaps op te sporen die zich voordoen tijdens de ontwikkeling van het kind, zodat zo vroeg mogelijk en zo goed mogelijk kan worden gezorgd voor de opvang.
28. De leerlingen in onze scholen door middel van activiteiten bewust blijven maken van de verschillende soorten handicaps en hun dagelijkse realiteit.
29. Het voortzetten van het inclusieve schoolproject met de steun van het gewest.
30. Intensivering van de samenwerking met Class Contact vzw, zodat alle kinderen die langdurig ziek zijn videocontact kunnen hebben met hun klas.

AS 2: SPORT EN VRIJETIJSBESTEDING

31. Bewustwording in sportclubs over inclusie (van mensen met een mentale of fysieke handicap) en over Play Unified (gezamenlijke sport tussen twee sporters, met en zonder handicap). In samenwerking met verenigingen (Special Olympics, Ligue Handisport, enz.).
32. Een handi-award voorzien voor de Jetse sportverdiensten.
33. Organiseren of ondersteunen van Handi-sportevenementen in Jette.
34. De inclusie van kinderen met een handicap bij Kids Holidays ontwikkelen, door een begeleiding te overwegen via hogescholen, afdeling gespecialiseerde opvoeder.
35. De SECUE-methode gebruiken voor gebouwen en alle gemeentelijke evenementen en externe organisatoren stimuleren om deze methode toe te passen.
36. De voordelen van de European Disability card promoten en ontwikkelen voor gemeentelijke activiteiten en bij openbare en particuliere dienstverleningen in Jette.

AS 3: TOEGANKELIJKHEID

37. Het streven naar volledige toegankelijkheid, met de invoering van een stockopdracht op gemeentelijk niveau, om de toegankelijkheid van gebouwen en wegen systematisch te beoordelen: vóór de inrichting, bouw of renovatie; tijdens de bouw; en op het moment van oplevering.
38. Het Gewest er terug aan herinneren, als pilootgemeente, om het project Smart Parking (intelligente detectie van vrije Handi-plaatsen) te voltooien.
39. Rekening houden met de handicap in al zijn dimensies bij het renoveren van speeltuinen.

AS 4: INFORMATIE

40. Thematische informatiefiches maken voor ambtenaren en personen met een handicap (categorieën, organisaties, parkeerplaatsen, enz.).
41. Een portaal op de officiële website van de gemeente creëren met alle informatie over handicaps (rechten, activiteiten, infrastructuur, enz.) en institutionele relais.
42. Vereenvoudiging van administratieve documenten die vaak te onoverzichtelijk zijn.
43. Samenwerken met verenigingen, zoals Special Olympics, om mensen met een handicap, die vaak onzichtbaar zijn, te bereiken en het publiek te sensibiliseren.

AS 5: EWERKSTELLING

44. Het bereiken van 2,5% van gehandicapte personen onder het personeel van de gemeentelijke administratie, door de sensibilisering van de dienstverantwoordelijken voort te zetten, door meer een beroep te doen op maatwerkbedrijven bij overheidsopdrachten en Duoday-campagnes (als eerste aanspreekpunt voor de tewerkstelling).

AS 6: TRANSVERSALITEIT

45. Zich vastbesloten inzetten voor Handistreaming, om zo tot een volledige integratie in alle aspecten van het leven in Jette te komen.
46. Het systematisch doorgeven van problemen in verband met een handicap die in Jette zijn geïdentificeerd, maar waarvan de actie verder gaat dan de gemeentelijke stok achter de deur (toegankelijkheid van de weg, openbaar vervoer, enz.).

BEKNOPTE WOORDENLIJST

SECUE¹ : methode die toelaat om de toegankelijkheid van een gebouw of van een evenement te analyseren volgens 5 criteria - Parkeren, Betreden, Circuleren, Gebruiken, Evacueren

European Disability card : een officiële kaart die de toegang tot cultuur, sport en vrijetijdsbesteding voor mensen met een handicap bevordert

Duoday : samenwerking (van één dag tot vier weken) tussen een persoon met een handicap en een werknemer binnen een bedrijf

Handistreaming : het proces waarbij op alle beleidsterreinen rekening wordt gehouden met de handicapdimensie en het potentiële effect (positief of negatief) van een besluit op personen met een handicap wordt onderzocht

¹ SECUE : van het Frans voor Stationner – Entrer – Circuler – Utiliser
Evacuer

HET PLATFORM VOOR GELIJKE KANSEN

Een verwezenlijking van het Gelijke Kansen Platform
Op initiatief van de Schepen voor Gelijke Kansen Claire Vandevivere
Met de steun van het College van burgemeester en schepenen

Geïnteresseerd?

Vragen?

Opmerkingen?

Aarzel niet om contact op te nemen met onze dienst Sociaal leven
en Burgerschap – 02.422.31.24